

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

«Лъэхъаным диштэу зэтырагъэпсыхъагъэх»

Машлор щынэгъончъэ шлыгъэным фэгъэхьыгъэ федеральнэ программэм кыдыхэлъытагъэу Адыгеим щызэшъахыхэрэм ащыщ станицэу Ханскэм мы мафэхэм шагъэпсырэ мэшлогъэкълосэ частыр. Апэу ары республикэм ипашэ зыдэкълуагъэр. Объектыр гъэтхэпэ мазэм рагъэжъагъ, шэклогъум аухынэу ары зэрэрахъуэхэрэр. Тхаклушынэ Аслъан ар зэрэгъэпсыгъэшт, лъэхъаным диштэрэ технологиеу кыдалытагъэхэм, Иофшлэнхэр непэ зынагъэсыгъэхэм зацигъэгъозагъ, иеплъыкълэхэр кылуагъэх. Тапэкълэ техникескэ хэхъоньгъэхэр зэрашыштхэр кыдалытэзэ агъэпсымэ нахьышлоу ащ кылуагъ.

Частыр мэшлогъэкълосэ автомашины 4-м ателытагъ, ежэ илектростанция, псыкычлэщыплэ илэштых, зэкълэ техни-

кэу агъэфедэрэр мыщ шагъэцкълэжъынэу, зэнэкъокъу зэфэшъхъафхэр, егъэджэнхэр шызэхашэнхэ альэкълэнэу гъэпсыгъэшт.

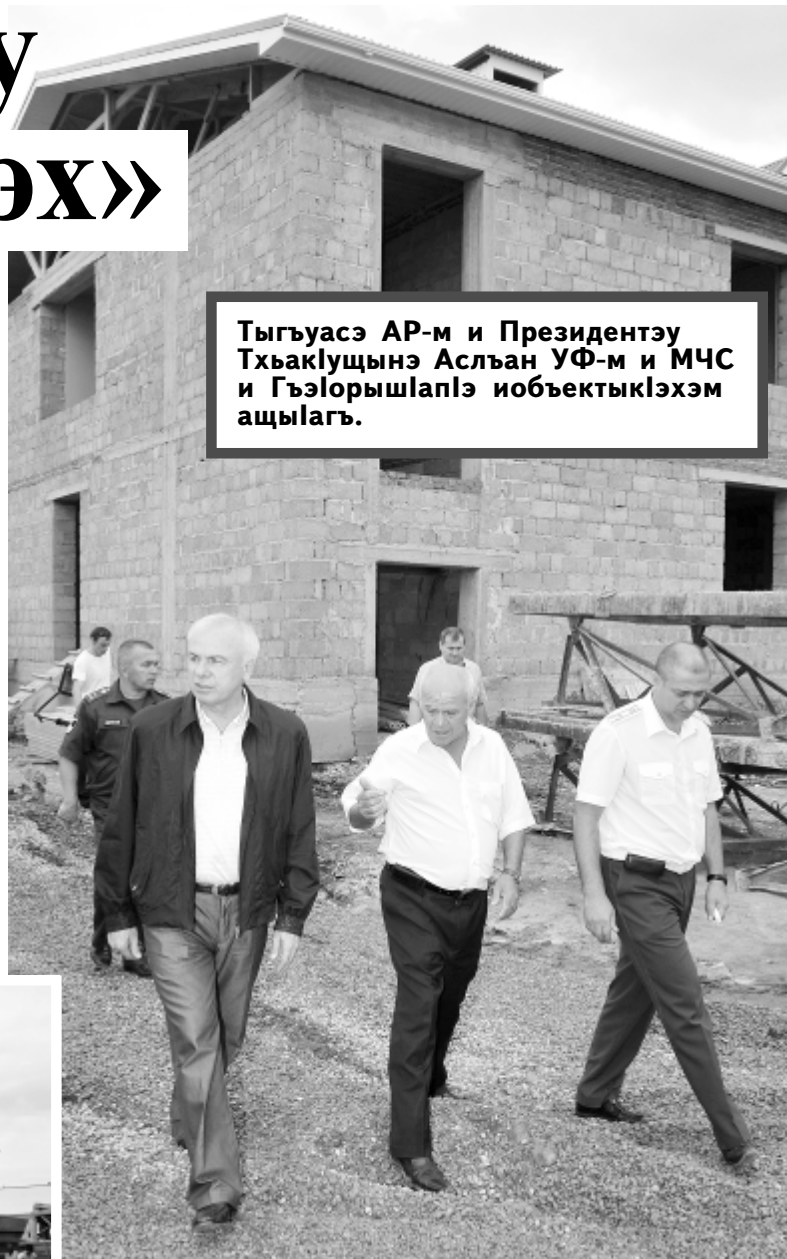
Нэужым АР-м и Президент Гъэлорышлэпэм иадминистративнэ унаклэу Мыекъуапэ шагъэуцугъэм икызылукъын хэлэжъагъ. АР-м иминистрэхэм я Кабинет хэтхэри, Мыекъопэ къэлэ администрацием ипашэ хэри мыщ къекълэпэгъагъэх.

Лъэхъаным диштэу зэтегъэпсыхъэгъэ унаклэ ялэ зэрэхъугъэм фэшл пстэуми Президентыр къафэгъушъагъ, якылуыкыу зыушомбгъунэу, уахътэм кызыдихъырэр зэкълэ къалэкълэхъэзэ ялофшлэн лъагъэкълотэнэу къафэлъэуагъ. Унаклэм ишлэын пэлухъагъэр федеральнэ мылкъу. Ащ фэдэу республикэм е муниципальнэ образованием къатлупщыштым емыжэхэу, ежъхэм

аклуачлэкълэ мыщ фэдэ объект зэтегъэпсыхъагъэхэр зыгъэуцурэ къулыкъухэм зэрафэразэр ащ кыыхигъэщыгъ.

Нэужым Тхаклушынэ Аслъан, Гъунэжъэкъо Мурат ыкли Михаил Черниченкэм лентэ плыжъыр зэпаупкыгъ. Унаклэр зэрэгъэпсыгъэр, лъэхъаным диштэрэ оборудованиеу агъэфедэштхэр Гъэлорышлэпэм ипашэ Президентым кыыригъэлъэгъугъэх, амалыкълэу ялэ хъугъэхэр кыфилотагъэх.

Машлор щынэгъончъэу шлыгъэным фэгъэхьыгъэ федеральнэ программэм кыдыхэлъытагъэу мэшлогъэкълосэ частхэр Мыекъуапэрэ къуаджэу Улапэрэ 2009-рэ илъэсым ащагъэуцугъэх. Адыгеим икълэл шхъалэ ичастэу N 1-р автомашины 6-м телытагъ, Улапэ шашыгъэри ищыкълэгъэ техникэмклэ зэтегъэпсыхъагъ. Ащ нэмыкълэу УФ-м

Тыгуасэ АР-м и Президентэу Тхаклушынэ Аслъан УФ-м и МЧС и Гъэлорышлэпэ иобъектыкълэхэм ащылагъ.

и МЧС имэшлогъэкълосэ къулыкъоу АР-м шылэм илофшлэнхэм апае фэтэр 40 хъурэ унэ Мыекъуапэ шагъэуцуи, блэ-

кыгъэ илъэсым ащ унагъохэр члэхъабыгъэх.

ХЪУТ Нэфсэт.
Сурэтхэр А.Гусевым кытырихыгъэх.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Иофшлэн хэшъыкълышхо зэрэфырилэм ыкли илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фырилэу потребительскэ кооперацием зэрэщылажъэрэм афэшл Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылы фагъэшъошагъ **Константина Таисие Владимир ыпхъум**, Каменномостскэ поселкэу потребительскэ обществэм ибухгалтер шхъалэ.

Илъэсыбэ хъугъэу ишыпкыкыу гъэсэныгъэм илоф зэрэфэлажъэрэм, гурыт еджаплэм егъэджен-плуныгъэ Иофыр шызэхэщэгъэнымклэ гъэхъагъэхэр зэришыгъэхэм афэшл Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылы фагъэшъошагъ **Уджыхъу Светланэ Юсыф ыпхъум**, МОУ-у «Тэхьутэмыкёе районьмклэ поселкэу Новэм игурыт еджаплэу N 13-м» идиректор.

Чылысым игъэцкълэжъын Иоф дашлэ

Адыгэ Республикэм и Президентэу Тхаклушынэ Аслъан Джэджэ районьмкэ станицэу Дондуковскэм мы мафэхэм шылагъ. Мы псэуплэм дэт Свято-Ильинскэ чылысэу гъэцкълэжъынхэр зэрашылажъэм непэрэ мафэхэм яхъуллэу изытет зыфэдэм республикэм ипашэ зыцигъэгъозагъ.

Чылысыр 1904-рэ илъэсым агъэпсыгъагъ, 1960-рэ илъэсхэм ащ игупчэ шышырэ одыджынтеуаплэмрэ зэхэгъэтэкъогагъэх. 1994-рэ илъэсым чылысыр икълэрыкълэу зэтырагъэпсыхъабынэу рагъэжъагъ.

Джырэ уахътэ станицэу Дондуковскэм нэгъырэ мини 7-м ехъу щэпсэу. Цыфхэр чылысым къекълэпэлэнхэшъ,

Тхъэм щелъэлунхэ амал ялэным мэхъанэшхо зэрилэр республикэм ипашэ кыыхигъэщыгъ.

Президентыр чылысым члэхъагъ, ар кыплыхъагъ, гъэцкълэжъынхэр зэрэлъыкълуатэхэрэм зацигъэгъозагъ ыкли кызырэгъуогъэу цыф кызырэкълэхэм гушылэгъу афэхъугъ.

Чылысыр дгъэцкълэжъын зэрэфаем щэч хэлъап, — кылуагъ Тхаклушынэ Аслъан. — Дондуковскэм дэтым имызакъоу Мыекъуапэ дэт чылысыри зэтегъэпсыхъагъэным иамалхэр зетхъан тигухэлъ. Псэолъэшл Иофшлэнхэм мылкъушхо зэрэхъаштыр дэгъоу кыдгургъло. Итхъухъагъэр зэшлотхыным пае урыс православнэ чылысым, Патриархэу Кирилл зафэдгъэзэшт, нэмыкълэ хэклэплэхэм ятэуэшт.

Зигугъу къэтшыгъэ чылысым епхыгъэу Иоф зышлэрэ воскреснэ еджаплэм нэужым Президентыр екълэлагъ.

Мы объектми джыдэдэм гъэцкълэжъынхэр щэкълэх. Еджаплэм члэс нэгъырэ 25-м апае компьютерхэр кызырафитлупщыштымклэ ыкли ахэр зычлэхэу унэ зэтегъэпсыхъагъэным ыналэ зэрэтыригъэтыштымклэ кызырэгъуогъэхэр республикэм ипашэ кыгыгъэгугъагъэх.

Чылысым ыкли воскреснэ еджаплэм ягъэцкълэжъын пэлухъанэу сомэ миллион, ащ игъусэу чырбышыр, цементыр, нэмыкълэхэри къафэтлупщыгъэх, — кылуагъ зэфэхьысыжъхэр кышлэхъэзэ Тхаклушынэ Аслъан. — А пчъагъэр зэрымкыуштыр кыдгургъло, объектхэм язэтегъэпсыхъан ахычэшхо теклодэшт. Ау ащ тыкышымыгуцоу Иопылэгъуу кытфэхъушт цыфхэм талыхъушт, амалэу шылэмклэ тэри тхъэшлэшъхъуныгъэ зилэхэм тишъуагъэ ядгъэкълышт.

ТХЪАРКЪОХЪО
Адам.

Социальнэу мыухъумагъэхэм ялофыгъохэр Адыгеим щызэшлуахых

Урыпсунклэ ахъщэ анахъ маклэу щылэм нахъ мэклэжъ кызылуклэрэ бзылфыгъэ лэрымыхъэхэмрэ сабый быдзашъохэр зилэ ныхэмрэ фашлэ зилэ гъомылапхъэхэр алэклэ-гъэхъэгъэхэм пае Адыгэ Республикэм ибюджет ахъщэ кыхагъэклыгъ.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет изичэзуу планернэ зэлуклэгъоу АР-м и Премьер-министрэхэу Къумпыл Мурат тхьамэтагъор зыщызэрихъагъэм щызэахыгъэ ялофыгъом ар кыкылэуагъ.

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымклэ иминистрэхэу Натхъо Разыет мы зэлуклэгъум зэрэщыхигъэунэфыкыгъэмклэ, тиреспубликэ щыпсэурэ бзылфыгъэхэу ышхъэклэ зигугъу кышчытшыгъэхэм ягъэшхэн икыоу аналэ тырагъэтын алэкълэщтыгъэлп ищыклагъэм фэдиз мылкъу къазэралэ-клэмыхъэщтыгъэм кыхэкълэу.

— Кризисым тызэрэхэтым кыкылырп дунайм тыкыте-зыгъэхъорэ ным илофыгъохэм тамыгъэгумэкълэну. Ары, социальнэ программэхэм бюджетыр къагъэхъылэ, ау нэмыкълэныкыоклэ укьеклолэн хъумэ, тибюджет зыфитегъэпсы-хъагъэр цыфхэм ящылэклэ-псэуклэ зыкыгъэлэтыгъэныр ыкли социальнэ ухъумэныгъэм илофыгъохэр зэшлохыгъэнхэр

ары. Адыгэ Республикэм и Президентэхэу Тхьаклушынэ Аслъан Адыгеим демографическэ политикэр щыгъэпытэгъэн фаеу ыгъэнэфагъ, тэ типшъэрлыр — демографием-клэ ялофыр нахъышлу хъоу зэрэригъэжъагъэр кызытетымы-гъэуцоныр ары, — хигъэунэфыкыгъэ Къумпыл Мурат. Ащ Адыгэ Республикэм финан-хэмклэ иминистрэхэу Долэ Долэт-бый тхьамафэр имыкылэзэ мылкъоу ищыклагъэр кыгъо-тынэу фигъэпытэгъ.

Непэ ехъулэу ялофыгъор зэшлуахыгъах. Адыгэ Республикэм ибюджет сомэ миллион 14 кыхагъэклыгъ. Ар кызыфа-гъэфедзэ, республикэм имуни-ципальнэ образованиехэм бзылфыгъэ лэрымыхъэхэу е сабый быдзашъохэр зилэ ныхъу социальнэу мыухъумагъэхэм апае фашлэ зилэ гъомылапхъэхэр ащэфынхэ алэкълэщт. Республикэ законэхэу «Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфкуп заулэм социальнэ лэпылэгъу ягъэгъотыгъэным иамал зехъэгъэным ехъыллагъ» зыфилорэм диштэу мы охътэ благъэм республикэм имуниципальнэ обра-зованиехэм ясчэтхэм зигугъу кэтшылгъэ ахъщэр арагъэ-хъащт.

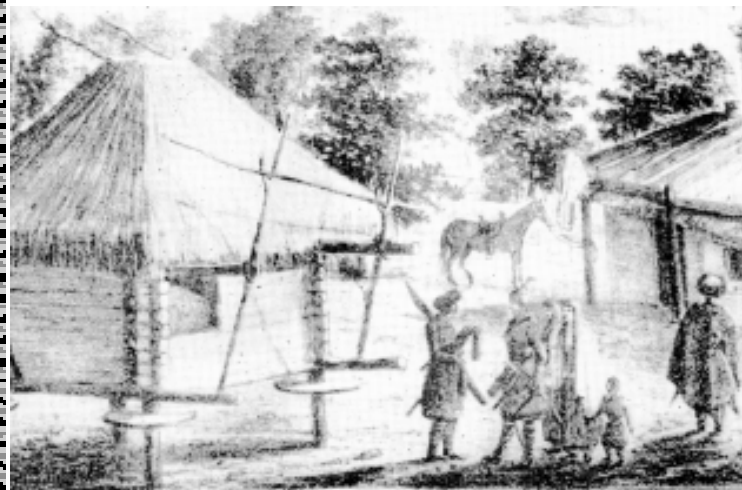
Урысые Федерацием идемографическэ политикэхэу 2007-рэ илъэсым аухъсыгъэм иконцеп-

цие гъэхъагъэ хэлъэу Адыгеим щызэшлуахы. Адыгэ республикэ клэлэцлыклу клиникэ сымэ-джэщым клэлэцлыклу диагностикэ гупчэ кышчызэлухыгъ, Адыгэ республикэ клиникэ перинатальнэ гупчэм изтегъэп-сыхъажьын гъэхъагъэ хэлъэу зэшлуахы. 2009-рэ илъэсым АРКПЦ-м игъэцкълэжъын сомэ миллион фэдиз пэлуагъэхъагъ. Лабораторнэ-диагностикэ уп-лэкълунхэр мыщ щызэхашхэ, джырэ оборудование зтегъэп-сыхъагъэхэр ащ члэтых. Неона-тальнэ скринингым иавтома-тизированной лабораториеу АРКПЦ-м шагъэуцугъэм рес-публикэм щыпсэурэ бзыл-фыгъэ лэрымыхъэхэмрэ са-бый кыхъугъагъэхэмрэ скри-нинг уплэкълунхэр ашафа-гъэцаклэх. Урысые Федераци-ем и Президент ирезерв шы-щэу сабый кыхъугъагъэхэм яреанимациеклэ отделением сомэ миллион 5,2-рэ кы-лэкълэхъагъ. Зэхэщэн, Изэн-про-филактикэ ифотхъабзэхэу зэ-рахъэхэрэм яшлуагъэклэ демогра-фием илоф республикэм на-хъышлу шыхъугъ. Аужырэ илъэ-сищым кыкылоцл сабыеу кы-хъухэрэм япчъагъэ хъхъуагъ, Урысыем егъэпшагъэмэ, хъа-дэгъу кызыфэсырэ клэлэ-цлыклухэм япчъагъэ тиреспу-бликэ нахъ кышчылыхыгъ.

Адыгэ Республикэм и Президент ипресс-кыулыкыу

Щэпсэух адыгэхэр дунайм

Адыгэхэм ижъыкълэ ятеплъэ-шъошагъэр

*Сурэтыр Едыдж Батырай итхылъэу «Адыги» зыфилорэм кыдэхыгъ.
Marugny, Gaigout. Taitbout. 1823-рэ илъэс. Черкесхэм яунэрэ ялэжыгъэлэ хъамбаррэ ятеплэ.*

Т. де Мариньи: «Лэжыгъэхэр зыщалыгъыр хъамбар хэм афэдэ горэм исурэт сшыгъэ. Ащ цыгъохэмрэ шъуа-ехэмрэ зэримыхъанхэу кыфагъотыгъэ гъэпсыклэр гъэ-шлэгъоны.

Хъамбар цыкылар лэжыгъэ лэагъэхэм атет, ахэм мыжъо-пкълэ инхэр ателыжыкы. Мыжъохэр карниз фэдэу пкълэ-ухэм хъураеу къашъахыгъы. Ахэм анэхэр зэрэгъу-зэхэм кыхэкълэу цыгъохэр зэпырыпшынхэщ, лэжыгъа-лэем ипшыхъанхэ алэкълэрып.

Партизанскэ гъэхъунэм еклурэ автомобиль гъогур зэтырагъэпсыхъажьыщт

Гъогоу «Гъозэрыплъ — Яворовэ гъэхъун» зыфилорэм изы-тет зэрэдэир Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэхэу Къумпыл Мурат АР-м иминистрэхэм я Кабинет бэмышлэу планернэ зэлуклэгъоу илагъэм щыхигъэунэфыкыгъ.

— Сомэ миллионишхэ пчъагъэ зишын хэтлэхъэгъэ гъогуклэм изытет иуплэкълунклэ кыулыкыу гъэнэфагъэхэм гугъеуемыллы-ныгъэ кызыхъагъафэ. Чыгур кызырехоцхохыэрэм, охххэм кхакълэу ар лэзшэу зэщыкыуагъ. Ионыгъор имыкылэзэ, щыклагъэу щылэхэр зэкълэ дэжъугъэзыжыныу палъэ шъосэты, — рилуагъ Къумпыл Мурат Адыгэ Республикэм псэолэшлынымклэ, тран-спортнымклэ, унэ-коммунальнэ хъызмэтымклэ иминистрэхэу Ва-лери Картамышевым.

Валерий Картамышевым зэрэхигъэунэфыкыгъэмклэ, палъэу агъэнэфагъэм щыклагъэхэр зэкълэ подрядчикым имылыккълэ ыкли гъогум илыгъын пае ахъщэу къатлупшыгъэмклэ дагъэзыжыщтых.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэхэу зэлуклэгъум хэла-жъэхэрэм арилуагъ Адыгеим икыушхъэ лэапэ щызэхашхэрэ ту-ристическэ инфраструктурэм анахъэу аналэ тырагъэтынэу, ин-вестиционнэ политикэм илофыгъохэр тэрзэу зэшлуахыну.

Ябгъонэрэ инвестиционнэ форумэхэу «Шъачэ-2010»-рэ зыфилорэм хэлэжъэнэу тиреспубликэ ишъыпкъэу зегъэхъазыры. Ащ пае Адыгеим и Правительство зэхичгъэ комитетым Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэхэу пэщэныгъэ дызэрихъащт. Фо-румым кышхыгъэлэгъошхэт экспозициехэр, инвестиционнэ пред-ложенияхэр агъэхъазырых.

Адыгэ Республикэм и Президент ипресс-кыулыкыу

Тыгу кыдделэу тыфэгущло!

*Урысые Федерацием изаслуженнэ псэолэшлэу,
фирмэхэу «Адыгэпрогстрой» итхьаматэхэу ХЪУТЫЖЪ
Аслъанбый ыныбжы илъэс 70-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхъы-
гъэ тхыгъэ гъэзетэхэу «Адыгэ макъэм» кыхыцутыгъэу ты-
зеджэм лэзшэу тыгушлуагъ.*

*Аслъанбый тэ тикъоджэгу ыкли тиньбджэгу лэапэ,
шхъэкълэфэныгъэхэу фэтэшы. Псауныгъэ нытэ
илэнэу, игухълэышлэхэр кыдэхъухэу, щылэклэ дахэ
илэу илъэс бэдэдэрэ джыри кытхэтынэу фэтэло.*

**Адыгэ Республикэм изаслуженнэ
артистэхэу Дэрбэ Аслъанрэ
ащ ишхъэгъэсу Тэмарэрэ.**

СОЦИАЛЬНЭ ЮФЫГЪОХЭР

Адыгэ Республикэм илофшлэнымклэ ыкли со-циальнэ хэжыныгъэмклэ и Министерствэ ипресс-кыулыкыу кызыртырэмклэ, 2005-рэ илъэсым, гъэтхапэм и 1-м ыуж республикэм щыпсэурэ ветеранэхэу псэуплэ зэрагъэгъотын фаеу чэзым хагъэуцугъэр нэбгырэ 264-рэ. Ахэм ащышхэу ветеран 93-м субсидие аратыгъ ыкли ар кы-зыфагъэфедэгъах.

Федеральнэ бюджетым кыхэкълэгъэ сомэ миллион 66-рэ мин 290-рэ ахэм апэлухъагъ (нэ-бгырэ пэпчэ субсидиеу фатлупшырэр сомэ 712 800-рэ). Къэнэгъэ ветеранэхэу джыри ахъщэ зыфамытлупшыгъэхэр тхыльхэм ягъэхъазырын пылтых е псэуплэ кыхъахыным ыуж итых.

Мы илофыгъом шытегушылэгъэх министрэхэм я Кабинет зичэзуу планернэ зэхэсыгъоу бэмышлэу илагъэм. Ащ тхьамэтагъор щызэзы-хъэгъэ Къумпыл Мурат кыхыгъэщыгъ вете-ранхэм яфэло-фашлэхэр муниципальнэ обра-зованиехэм япашхэм япшъэрлыл шхъалэхэм зэ-рашхышхэр, сыд фэдэрэ лэжыныкыоклэ ахэм лэпылэгъу зэрафэхъунхэ фаер.

Адыгэ Республикэм илофшлэнымклэ ыкли со-циальнэ хэжыныгъэмклэ иминистрэхэу Наталья Широковам кызыртырэмклэ, ветеранхэм ятхыльхэр (техническэ ыкли кадастровэ пас-портхэр, нэмыкълэхэри) псынклэу афагъэхъазырын-хэм, охътабэ ахэм атырамыгъэклодэным зэрэ-пылгъхэр. Министрэм кыкынгъэтхыгъ тхьамэ-фитлу нахыбэ темышлэу ветеранхэм псэуплэхэр ягъэгъотыгъэнхэр республикэм зэрэшахышхэр, палъэу къагъэуцугъэм ехъулэу, ары паклошъ, тлэкълэ нахъ пасэу а лофым клэух зэрэфашышхэр.

Шалъэм ехъулэу агъэцкълэщт

*Хэгъэгъу ззошхэм ивете-
ранхэм зыщыпсэушхт унэ-
хэр ягъэгъотыгъэнхэм е
ялэр нахъышлуклэ зэблэ-
хъужыгъэным пае къэра-
лыгъом регион нэпчэ
мылкъу кыфетлупшы.
Ащ фэдэ социальнэ лэпы-
лэгъу ратыным ифиты-
ныгъэ зилэхэр кышчыгъэ-
лэгъуагъэх Федеральнэ
законэхэу «Ветеранхэм афэ-
гъэхъыгъ» зыфилорэм.*

Ветеранэхэу субсидие зэратыгъэхэм ащыщ Мыекыуапэ щыпсэурэ Н. В. Каликиныр. Бэмыш-лэу ащ зылдгъэклагъ, унаклэу зылэкълэжыныу щытыри зэдгъэлэгъугъэ. Чъэпыогъум и 13-м зыныбжы илъэс 90-рэ хъушхт ветераныр псэ-уплэклэм лэзшэу шэгущылыкы, тхыльхэм ягъэ-хъазырын тлэкълэ зэригъэпшхыгъэри кымылон ылэкълэрып. «Ау, — ело, — хабзэм тетэу зэкълэри мзекло, зыпари згъэмысэрэп, сафэраз тауж итыгъэхэм. Мыщ фэдэ шлухъафтын кыт-фэзышлыгъэ къэралыгъо пашхэм цыхъэ зыфы-уегъэшлы».

Н. В. Каликиныр 1940-рэ илъэсым дзэм кы-лыкыу щыхъынэу ащэгъагъ, заом иапэрэ мафэхэм къашегъэжъагъэу пным пэуцужыгъэхэм ащы-щыгъ. Дзэкълэ ныбжыкълэ изэо гъогу нэсыгъ Сталинград, Брест пытаплэр кыуухъумагъ, Польшэм, Германием ащызэуагъ. 1946-рэ илъэ-сыр ары дзэм кызыхэкълэжыгъэр.

Мамыр щылаклэм игъэпсыны ар чанэу хэлэ-жъагъ, комбайнерэхэу, электросварщикэхэу чыплэ зэфэшхъафхэм илоф ащишлагъ. 1975-рэ илъэ-сым кышхыгъэжъагъэу Мыекыуапэ щэпсэу.

Непэ Н. В. Каликиным ыныбжы елытыгъэу, фэшлэжышхыгъэр щылэп, ау клуачлэ ащ кырыты зэо илъэххэм кынынэу мыщ фэдэхэм алъэгъугъэм къэралыгъом уасэ зэрэфышхырэм, зэрэщымыгъуп-шэхэрэм. Ащ ишыхъэ телъ зижъ зыгъэлэплэрэр инеуш зыфэдэщтым зэригъэгумэкълэрып.

ЖАКЪЕМЫКЪО Аминэ.

Сурэтым итыр: Хэгъэгъу ззошхэм ивете-ранэхэу Н. В. Каликиныр.

Тезыхыгъэр Изыгъынэ Аслъан.

ТИЮБИЛЯРХЭР

ФэлъэкIыщтыр ышIээзэ кыыхьыгъ

Шыфэу егъашIэм Iоф зышIээзэ кызыхьыгъэм игугъу дахэкIэ ашIэу кырэкло. Непэ зигугъу кысшы сшоигыр ащ фэдэ лэжэкло кызырыклоу, бэрэ зигугъу ашIырэ цыф шлагъоу Лыхэсэ Индрис Шыалихэ ыкьор ары. Ар кыуаджэу Хьалъэкъуае кызыхьыгъ, мэжымэшышIэ унэгъо кызырыклом кыихьыгъ. Янэ-ятэхэр колхозым апэу хэхагъэхэм ащыщыгъэх. Унэгъо анахь Iужьоу кыуаджэм дэсыгъэхэм ащыщыгъ. Къин альэгъугъэми, Совет хабзэр кыуаджэм зэрэщыпытэщтым ялахьышIу хашIыгъагъ, лэшэу шыгугъыхэу колхозым хэхагъэх. Лэжэкло кызырыклом ищыIэныгъэ зэпхыгъэу шытыгъэ колхозым дэгъоу ушылажэмэ, унагъор рышIыгын пылэкинэу шытыгъ. Ар кызыгурылогъэ ны-тыхэм альэкIыфэ ащIэ зикызытырагъэнагъэп. КIэлэ бынэу унагъом исхэр амыгъэнэтIупцIэхэу апIугъэх, алэжыгъэх. Анахь чыэпхыгъэу зыкызыIэтырэр ны-тыхэм агоуцозэ кыэтэджджыгъэх.

Зышхьэгъусэхэм яльфыгъэхэм анахь чанэу, нэутхэу ахэтыгъэр Индрис арыгъэ. Ятэ Шыалихэ фэдэу зэкIэми ыIэ яклоу, хуьпхэ зэрэхуьщтыр ищыIыгъом кышыублагъэу кыыхьыгъыгъэх. ЕджапIэм кызыкIыжыкIэ, уахтэу пчыхэ нэс кыфандрэми, каникулхэм яльэхьани чанэу янэрэ-ятэрэ аделэщтыгъэ. ПсынIэгъуагъэп а уахтэм Индрис зырытыгъэ чыпIэр. Хьалъэкъуае уикIымэ Пчыхьалыкыуае уклозэ уеджэн фэягъэ. А лэхьаным гъогу тэрэзи шылагъэп, кыссыми, кысхьыми, чыIэми еджапIэм игъом уклон фэягъэ.

— ЕгъашIэм сшыгъупшэжынып а мафэр, — еIо Индрис. — Хьалъэкъуаерэ Пчыхьалыкыуаерэ азыфагу мээшхо икIыштыгъэ. Ар зыпычын хуьмэ «IапчэмкIэ» — джары а гъогушхом зэреджэщтыгъэхэр, учIэкин фэягъэ хьотэшхоу иIэр зыпычынышIэ. Чыг кыуатамэхэр тIыгъыхэу ащ тызэпырыкIыштыгъ. Кыуатамэхэр кыпыткIыкIэхэмэ псым тыкыхапIэу зэпIоп кызырэхэкIыгъэр. Машинэ камерэм хэшIыкIыгъэ ботэ инышхохэм псэу арыз хуьгъэр кидгъэчыты, уроком тыхэщтыгъ.

Еджэным Индрис фэшагъэу шытыгъ. Ябгъонэрэ классыр кыуыхымэ, агроном сэнэхьатыр зыргъэгъотын ыгу хэлтыгъ. Ау инасып кыуыбытыгъэп. Нэмыщ теахIохэр тыхэгъу кызырэтэбэнагъэхэм фэгъэхыгъэ кыбар гомыIум ищыIэныгъэ зырихьокIыгъ. Индрис бэрэ емыгупшысэжэу райвоенкоматым нэси, заом агъэклонэу ялэIугъ. КIалэм ыныбжэ имыкыгъагъ нахь мышIэми, илэIу кыфагъэцIагъ. Охьтабэ темышIэу мэжэгъэIу тхыль кыфахьы, заом ашагъ. Къалэу Мээдэгу мээзэ зауэрэ шагъэсагъэх. ЗэуапIэм Iуа-

пчэнхэу агъэхьазырхэзэ, полковник горэмрэ еджапIэм ипашэрэ кыахлохи, артиллеристэу рагъэджэнхэу кыахыгъэ нэбгырэ зыбгъупшIым ахагъэхьагъ адыгэ кIалэри.

ГъэкIэIыгъэ курсым тетэу мээзэ зышыплIыкIэ ар кыеу-хышIэ, сержантыр тоным икомандирэу зэуапIэм Iохэ. Апэу зэоныр зышыригъэжыагъэр Украинэм икIалэу Запорожьер ары. Мэфэ зауIэм кызыкIакло ямыIэу тидзэкIолIхэм лышсыр ащ шагъэчягъ. Индрис итопыкIэ нэмыщ танкиш ыгъэстыгъ. Нэужым кIалэхэу Минскэ, Киев, Донецкэ, Будапешт, Прагэ, нэмыкIэхэми ашыклогъэ заохэм ахэлэжыагъ. ДзэкIолI чаныр зытIо-зыщэ хьылъэу кыаулагъ, нахьышIу хуьжэу, ыльако кызытеуцожьыкIэ зэуапIэм Iухьажыштыгъэ. Къиныбэ пэкIэIыгъ. ЫнитIукIэ ыльэгъугъэх кыутырхэу, станицэхэу нэмыщхэм тырагъэстыкIыгъэхэр, лэжыгъэ хьасэхэу танкхэм арагъэщытIагъэхэр, сабыйхэу, нэж-Iужьхэу ауикIыгъэхэр.

А псэуым пным нахь лэшэу зэрэпэуцужьыштыгъэм кIагъэблыштыгъэх. ТидзэкIолIэу кыауIырэ пэпчэ нэмыщ дзэкIолитф ежэ ышхьэкIэ хигъэфэнэу Индрис Iуагъэ зыфишIыжыгъагъ.

— Псыхьошхор кыагъэжыагъ пшIошIыштыгъэ, — ыгу кыэкIыжы ветераным. — Ар унитIукIэ умылэгъугъэмэ пшIошIэ гъэхуьгуае. ТыдэкIэ уплагъэми, нэм кыуыбытырэм гур ыгъэкIодыштыгъэ. Тидзэхэр рамыгъэкIынхэ гухэлэ яIэу нэмыщхэм лээмыджыр акъутэгъагъ, ау ежхэм ар хьадэгъу лээмыдж афэхуьжыгъ.

Мы чыпIэм лыхьужьныгъэу шызэрихьагъэм фэшI Хэгъэгу ззошхом иорденэу апэрэ степень зилэр Лыхэсэ Индрис кыфагъэшхошагъ. Джаш фэдэу Польшэм, Болгарием, Венгрием, Чехословакием ашыклогъэ заохэм лыгъэ хэлъэу зэрашызэуагъэм кыыхэкIэу медальхэу «За отвагу», «За победу над Германией», «За боевые заслуги» зыфиIохэрэр кыфагъэшхошагъэх. Юбилейнэ медаль пчыагъэ иI, джаш фэдэу шIуфэс

тхыль лэапIэхэри кыратыгъэх.

1946-рэ илээсым икьоджэ гупсэу Хьалъэкъуае Индрис кыгъэгъэжыгъ. Зигъэпсэфыныр ыгу кымыштыгъэ джаш лыпытыгъэ колхоз губгъом ихьажы, прицепщикэу ригъажы, механизаторхэр зышагъэхьазырхэрэ еджапIэу станицэу Ханскэм дэтыр кыуухыжы, пенсием окIофэ ищытхэу аригъалоу хьалэлэу лэжыагъэ. Механизатор сэнэхьатым ыгу етыгъэу илээс 30-м кьехэу Iоф ришIагъ. Сыд фэдэ техники хэшIыкIышхо фыриIагъ. Индрис Iофэу зыфагъазэрэр ежэ ышхьэкIэ иунагъо зэрэшишIырэм фэдэу чанэу зышIуиштыгъэ.

— Лэныгъэм фэдэ кIодыкIаери, — лээшэу ыгукIэ ыгъэшIэгъожэу, аужыпкъэм ышIошIэ мыхьужэу кыелотэжы чэщым колхоз чыгум шыжэохэзэ, Индрис хэчыягъэу хьасэбэкъум дэсэу механизаторхэм ащыщ горэ тракторымкIэ кызырэтэхэгъагъэр. Инасып кыуыбыты, псаоу кыэнэгъагъ.

Лыхэсэ Индрис шыпкъагъэ зилэ адыгэлI. Мэфэ реным ыпашхэжэ уисыгъэми, гушыIэ мышыу кылонэп. Цыф гумызэ зыфалорэм фэдэ, бэ зыгъэ-гумэкIырэр. Гъэхьагъэ сшыгъэ, сэщ фэдэу шыIэр зырыз зылорэмэ афэдэп.

— Удэгъуми, удэими укыэ-зышIэштхэр цыфхэр арых, — еIо Индрис.

НыбжыкIэхэм ячыгу, яхэгъэгу шIу альэгъунхэм зэрэфищэштхэм ренэу пылэ. Къоджэ гурыт еджапIэм икIэлэеджаклохэм яхьакIэу Индрис бэрэ кыыхэкIыгъ. Ахэм Хэгъэгу ззошхом тидзэкIолI лыхьужэхэм лыгъэу шызэрахьагъэм ехьыллагъэу бэ кыафилотагъэр. МэфэкI зэхахэу рекIокIыхэрэми бэрэ ахэлэжыагъ.

Мы аужырэ илээсхэм Лыхэсэ Индрис ипсауныгъэ кызыщыкыуагъ. Непэ илахьылхэр, ильфыгъэхэр, иныбджэгъухэр, ипхьорэльфхэр фэгушIох илээс 85-рэ зэрэхуьгъэм пае. Тэри тыгу кыддэлэу тыфалэло псауныгъэ пытэ иIэу, ибын-унагъо датхэу илээсыбэрэ кытхэтынэу.

Заом хэкIодагъэхэми, нэужым зидунай зыхьожьыгъэхэми афэтшIэжыны тлээкIышты закъор гъогу кыинэу зэпачыгъэр, апсэ емылэжыхэу пным зэрэпэуцужьыгъэхэр тшымыгъупшэнхэр ары. Заомрэ IофшIэнымрэ яветеранхэу непэ кытхэнагъэхэми кыинэу ащэчыгъэм игугъу тшыны, шIукIэ тапэгъокIын фае. Бэп ащ фэдэу тикъуаджэхэм кыадэнэжыгъэр.

ХЪОДЭ Сэфэр.

Сурэтым итыр: Лыхэсэ Индрис.

КЪЭГЪЭЛЪЭГЪОНХЭР

Кавказым исурэтышIхэр Амман рагъэблэгъагъэх

Иорданием икьэлэ гупчэу Амман Урысыем шыпсэурэ сурэтышIхэр зыхэлэжыгъэ кыэгъэлэгъонхэр бэмышIэу ыкIи апэрэу шыкIуагъэх. Ахэм зэраджагъэхэр «Черкес сурэтхэмрэ картинэхэмрэ». Адыгэ республикышым ялIыкIохэу, сурэтышIхэу Бырсыр Абулахь, Цырым Руслан ыкIи Хьагъундэко Мухьамэд яIофшIагъэхэр а кыэгъэлэгъонхэм арахьылэгъагъэх. Цыфзэхахьэм кырагъэблэгъэгъагъэхэм ащыщ Иорданием культу-рэмкIэ иминистрэу, зылэпкыкIэ адыгэу Шыкум Набихьэ, Адыгэ Хэсэ гупчэм ипашэу Шкаху Аднан, бизнесменхэу Хьурмэ Хьасанрэ Хьатх Расимрэ, тхаклоу Натхьо Къадыр, кинорежиссерэу Къандур Мухьадинэ, усаклоу Бэлагэ Любэ, дзэпашэхэу Хэкужэ Мансуррэ Хьайрэтдинрэ, сенаторэу Собар Мунир, нэмыкIыхэри.

Министрэм кызыриIуагъэмкIэ, Кавказым исурэтышIхэр зэрэрагъэблэгъагъэхэм мэхьанэ икьу раты, сыда Iомэ, ахэм ясурэтышIыгъэхэм Кавказым икульту-рэ зынэсыгъэ шапхэхэр кыагъэлагъо, сурэтышIхэм зызыфагъэзэрэ темэхэр кыауатэх, яIэпэлэсэныгъэ ахэолыагъо.

IофшIэгъэ 60-у кыэгъэлэгъонхэм ахэлэжыагъэхэр жанрэ зэфэшхьафхэм — графикэм, живописым, натюрмортым, эпическэ шапхэм арылыгъэх.

Бырсыр Абулахь исурэт 30 фэдизэу Иорданием ышэгъагъэхэм Урыс-кавказ заом хэкIодагъэхэм янэпэлэ-лэу кыалэу Мыекъуапэ шагъэуцутт саугъэт-мону-ментым иэскизи ахэлтыгъ.

Цырымэ Руслан иIофшIагъэхэр Москва, Санкт-Петербург, Урысыем и Къыблэ шьолыыр шыIэ республикэхэм, ащ нэмыкIэу Iэкиб кыэралыгъохэу Финляндием, Эстонием, Германием, Великобританием кыашигъэлэгъагъэх. Адыгэ сурэтышIхэр кызыэкIолIэгъэхэ кыэгъэлэгъонхэм зэра-хэлажэрэр игопагъ.

Хьагъундэко Мухьамэд исурэтхэр Налчык кышчыгъэлэгъогакIэхэу Иорданием шыкIошт дунэе кыэгъэлэгъонхэм рагъэблэгъэгъагъ. Исурэтхэм уасэ кы-зэрафашIыгъэм нэмыкIэу илахьылхэм мыщ зэрашчы-Iуагъэми Мухьамэд инэу ыгъэгушIуагъ.

Адыгэ сурэтышIхэм яIофшIагъэхэм яплыгъэхэм ыкIи зэфэхьысыжэ кIэкI кыафэзышIыгъэхэм ащыщ зэ-лэашIэрэ черкес Iакоуоу Бырмамытхэм ащыщэу Али Махир. Ащ Москва архитектурэм институтэу дэтыр кыуухыгъ. Герман-Иордан институтым архитектурэмрэ культурэмрэкIэ япрофессор.

— СурэтышIхэм амалэу агъэфедэхэрэр зэрэзэте-кIыхэрэм сигъэгушIуагъ, — еIо ащ. — ТэрыкIэ, хымэ хэгъэгу шыпсэухэрэмкIэ, адыгэ кIалэхэм яIошIагъэхэр тлээгъунхэр зымыуасэ шы-Iэп. Ащ нахь иныжэу уасэ зилэр тызэрэзэлукIагъэр, тызэрэздэгущылагъэр, тигупшысэхэр зэрэзэфтIотагъэхэр ары.

НЫБЭ Андзор.

Сурэтым итхэр: Иорданием культурэмкIэ иминистрэу Шыкум Набихьрэ сурэтышIэу Бырсыр Абулахьрэ.

ТИОРЭД тегъэбаи, тегъэдахэ

Орэдым тамэ езытырэр ымакьэкIэ псынклэу кьашIэжы зыхукIэ, музыкальнэ искусствэм чIыплэу щырилэм уасэ фэошIы. Андзэрэкъо Чеслав щытхьуцIэу илэр макIэп, тилэпкьэгъухэр зыщыпсэурэ хэгъэгухэми ащызэлъашIэ. Дзыбэ Фатимэ сэнэхьатэу кы-хихыгъэр искусствэм емыпхыгъэми, орэдыр ищылэныгъэ хэпхын умылэкIыщтэу елътэ.

Андзэрэкъо Чеслав РСФСР-м культурэмкIэ изаслуженнэ IофшI, Урысыем изаслуженнэ артист, Адыгэ Республикэм инароднэ артист, АР-м и Къэралыгъо шухьафтын кыфагъэщыошагъ. Дунэе шухьафтынхэм ялауреат, тирес-публикэ итын анахь лъапIэу медалэу «Адыгеим и Шытхьуцэхьэр» ыбгъэ кыххэлыдыкIы.

Шытхьуоу фалорэм ышхьэ «ымыгъэуназэу» искусствэм хьаллэу фэлэжэрэ Андзэрэкъо Чеслав музыкэр шIу зыщалэгъурэ унагъом шапIугъ. Янэжэу Гулэ пщынэ IэпIасэу щытыгъ, Кошхьаблэ дэсыгъ. ЗэлъашIэрэ музыкантэу Хьагъэудж Мыхьамэт игъусэу нысасэхэм, пчыхьэзэхьэм ахэлэжэщтыгъ.

Кошхьаблэм кызырэлотэжы-рэмкIэ, М. Хьагъэуджым зигъэ-псэфы шIоигъоу уахьтэ кызыхи-хыкIэ ипщынэ кызыфигъанэ-щтыгъэр Гул ары. Нэнэжым сэ-наушygъэу хэлъыр Андзэрэкъо зэшхэу Чеславрэ Вячеславрэ апкырыхьагъ.

Кошхьаблэ гурыт еджапIэм ыуж Налыч дэт музыкальнэ училищыр, Ленинград кьэралыгъо консерваториер Ч. Андзэрэкъом кы-ухыгъэх. Мэкъэ Iэтыгъэ кьабзэу иIэм кьехьуапсэу кыдеджагъэр макIэп. Дунаим щызэлъашIэрэ те-атрэхэм Чеслав рагъэблагъэщты-гъэми, игупсэу Адыгеим кыгъэ-зэжыгъ.

Классикэм хэхьэгъэ произведе-ниехэр кызырэлэхэрэм даклоу, Адыгэ хэкум икомполитормэ аусы-гъэ оредхэр цIыфмэ алыгъэIэсы-щтыгъэ. Спектаклэм апае мэкъа-мэхэр етхы. IофшIэгъэ анахь хэ-хыгъэу иIэм ащыщых Урыс-кав-каз заом хэIодагъэмэ афэгъэхьы-гъэ симфоническэ поэмэр, «Убых-

хэр» зыфиIоу МэщбэшIэ Исхьакъ ытхыгъэм теыхыгъэ музыкальнэ произведениехэр, симфоническэ поэмэу «Си Адыгеир», нэмыкI-хэри. ЗэкIэмкIи оредэ 100 фэдиз ыусыгъ.

КыкIэупчIэрэр макIэп

Адыгэ кьэралыгъо универ-ситетым искусствэхэмкIэ институт икIэлэзэгъаджэу, Урысыем икомполитормэ я Союз хэтэу Андзэрэкъо Чеслав профессор, оредыIо хьуцIхэр егъасэх. Сид фэдиз IофшIэн иIэми, сценэр зычигъэгъушIэрэп, концертхэм ахэлэжэ. Джырэблагъэ Израиль иадыгэ кьуаджэу Кфар-Камэ кыкIыгъэ футбол ко-мандэм щешIэрэ кIалэхэр Мыекьуапэ кызыкIэхэм, Андзэрэкъо Чеслав кыкIэупчIагъэх ипсэукIэ зэрагъашIэ ашIоигъоу. Ти-артист цIэрыIо кыIорэ оредхэм ахэр ядэлух, ымакьэ лъэшэу ашIодах.

Ильэс заулэкIэ узэкIэлэбэжымэ, СССР-м инароднэ артистэу Иосиф Кобзон тыIукагъэу Андзэрэкъо Чеслав кыкIэупчIи, Адыгеим иорэдыIо цIэрыIо зеришIэрэр, зэгъусэхэу концертмэ ахэлэжэхэу кызырэхьыгъэр кытфилотэгъагъ.

— Андзэрэкъо Чеславрэ сэрырэ Тыркуем тызэкIом тилэпкьэгъумэ япчыхьэзэхьэхэм тахэлэжыагъ, адыгэ оредхэр щыдгъэжыынчы-гъэх, — кьелуатэ Адыгэ Республи-кэм инароднэ артистэу, пщынэо цIэрыIоу, композиторэу Гьонэжы-

кьо Аскэр. — Тыркуем ис адыгэ-мэ Чеслав дэгъоу ашIэ, яхьэкIэ лъапI.

Сихьяр лъагэу зелэт

Дзыбэ Фатимэ фестивалэу «Адыгеим ижъогъожьы-мэ», фэшхьаф зэнэкъо-кьумэ ахэлэжэу бэрэ слэгъугъэ. Адыгэ шьуа-шэр щыгъэу оредыр кызыхидзэкIэ пчэгур кьегъэбаи, нэгъулоу оредым кыдэшхон зэрилэкIырэр сыдигъуи згъэшIагъоштыгъ. Адыгэ шьуашэр зэпигъэжыоу, ыгъэшIэтэу, лъэпкь гупшы-сэр искусствэм щыпхыри-щэу пшъэшъэ ищыгъэр зыплэгъукIэ, умыгушIон плэкIырэн.

МэщбэшIэ Исхьакъ, Лыхэсэ Мухьдин, Ацумыжъ Разыет, Хьа-кьунэ Заремэ, нэмыкIэхэми ягу-шыIэмэ атыхыгъэ лъэпкь оредхэу Ф. Дзыбэм кыIорэмэ щыIэны-гъэм икуупIэ ухашэ, уагъэгупшы-сэ, ныбжыкIэхэр шIэжэ яIэ-ным фанIух. «Адыгэ хэгъэгъу», «Чыгур кышъуаджэ», «Сэлам, хэгъэгъур!», «Сихьяр лъагэу зелэт», «Адыгэ пшъашъэхэр», нэмыкI-хэри кьелох.

— СыкIэлэеджаклоу оред кьас-лоу езгъэжыагъэшъ, искусствэм сыгукIэ сыпэблагъ, — еIо Дзы-бэ Фатимэ. — Андзэрэкъо Чеслав, Нэхэ Тэмарэ, Лъэчэ Альберт, нэмыкI артист цIэрыIохэр зэрэтиIэ-хэм сырэгъушхо. Зы концертмэ ты-зэдыхэлэжэу уахьтэ кызытэкIу-кIэ сакIырэнплы. ГушыIабэ зэты-

мыIоми, щысэ зэратесхышт шIы-кIэхэр кьэзгъотыхэу сэлъытэ.

Оред кызырэлорэм Фатимэ гушIуагъо хегъуатэшъ, ымакьи лъагэу зелэты. Дискэу кыдигъэ-кIыгъэхэм Тыркуем, Израиль, США-м, Урысыем, нэмыкI хэгъэ-гухэми ащадэлух.

Зэхамыщагъэм сыдэуштэу хэхьащтха?

«Отрадэм», «Русская уда-лым» ахэтэу Андзэрэкъо Чеслав урысыбзэкIэ, италяныбзэкIэ оред кылоу зэхэзыхырэмэ осэ ин кыфашы. Ау ащ даклоу упчIэхэр кьэтэджих: сыда адыгэ оредхэр нахьыбэрэ кызыклимыIохэрэр, адыгэ оредмэ защедзья?

Ч. Андзэрэкъом ишхьэгъусэу Светланэ Адыгэ КIэлэзэгъаджэ кол-леджэу Андырхъое Хьусен ыцIэ зыхьырэм адыгабзэкIэ щырегъа-джэх, иусэмэ атыхыгъэ оредхэр аусыгъэх. Ыпхьоу Марзыетрэ ыкьоу Долэтрэ Санкт-Петербург Iоф шашIэ, искусствэр сэнэхьат афэхьугъ. Долэт ипроизведени-хэр Германием, Урысыем, нэмыкI-ми ащэлух.

— Адыгэ лъэпкь музыкальнэ Iэмэ-псымэхэмкIэ ансамблэ ти-лэп, — игумэкIмэ ташегъэгъуазэ Андзэрэкъо Чеслав. — АР-м ан-самблэр зыщызэхашэкIэ селъэ-кIонзэ, сычъэзэ сыхэхьащт, оред кышыхьысIошт. Дзыбэ Фатими ныб-жыкIэхэри ащ фэдэ ансамблэм хэхьаным кIэхьопсых.

Адыгэ кьалэ шапIугъэ Дзыбэ Фа-тимэ Краснодар дэт университетым шеджэ. Исэнэхьат искусствэм фэ-мыгъэхьыгъэми, адыгэ оредмэ акIэ-рычыгъэу псэурэн. Адыгэ Респу-бликэм имэфэкI мафэхэм, фести-вальхэм ахэлэжээнэу зегъэхьазыры.

... Адыгэ музыкальнэ Iэмэ-псы-мэхэмкIэ ансамблэ зэхашэным пы-лтых. АР-м культурэмкIэ и Мини-стерствэ апэрэ лъэбэкьухэр ышIы-гъэхэшъ, Iофыр зэрэлъыкIуатэрэм тигъэзетеджэхэр щыдгъэгъозы-щтых. ТызыкIэхьопсырэн ансамб-лэр тилэ зыхьукIэ тиадыгэ оредхэр нахьыбэрэ зэхэтхыщтых, тикомпо-зитормэ лъэпкь оредэу аусырэм ипчъагъэ хэхьащт, адыгэ оредхэр кьэзыIо зышIоигъохэр нахьыбэ хьуштых. «Налмэсым», «Ислъа-мыем» афэдэу дунаир кьэзыкIухьан зылэкIышт ансамблэр шIэхэу ти-концертмэ ащытлэгъуэнэу тэгугъэ. Тимужыкальнэ искусствэ лъыдгъэ-кIотэным фэшI ансамблэр лъэшэу тищыкIагъ.

Сурэтмэ итхэр: **Андзэрэкъо Чеславрэ Дзыбэ Фатимэрэ.**

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КьыдзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкь IофхэмкIэ,
IэкIыб кьэралхэм
ащыпсэурэ тилэп-
кьэгъухэм адыряIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкIи кьэбар жьу-
гъэм иамалхэмкIэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

**Редактор
шхьаIэр**

**ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редакциер
зидэшыIэр:**
385000,
кь. Мыекьуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхьаIэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкIыжэ зы-
хьырэ секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зыщаушыхьаты-
гъэр:**
Урысые Федерацием
хэутын IофхэмкIэ,
телерадиоокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлъы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чIыплэ гъэIоры-
шIанI, зэраушыхьа-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым кыхиу-
тыхэрэм мышьып-
кьагъэу кьахафэ-
хэрэмкIэ кьэзыт-
хыгъэхэм пшъэдэ-
кIыжэ ахьы. Къа-
тхэхэрэмрэ гъэзе-
тым щылажэхэ-
рэмрэ яеплэыкIэ
зэтемыфэн ылгэ-
кIышт. Гъэзет-
еджэхэм кьыт-
фагъэхьырэ тхы-
гъэхэр зэхэтфы-
хэрэп ыкIи кьэ-
зытхыгъэхэм
аIэкIэдгъэхьа-
жыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекьуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Пчъагъэр
4651
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2379**

Хэутыным
узщыкIэтхэнэу щыт
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

«Кубань» — «Адыф»

«Кубань» Краснодар — «Адыф» Мыекьуапэ — 36:20. Ныбджэгъу ешIэгъур шышхьэлум и 17-м Краснодар щыкIуагъ.

2010 — 2011-рэ ильэс ешIэгъум супер-лигэм хэт командэмэ зыфагъэхьазыры. Ныбджэгъу зэлукIэгъоу Краснодар щызэ-хашагъэм бысымхэр нахь шылъэшыгъэх. «Адыфым» итренер шхьаIэу, Урысыем изаслуженнэ тренерэу Александр Реввэ зэрилгытэрэмкIэ, «Адыфыр» лъэкIэу иIэм елытыгъэу ешIагъ. Непэ «Кубань» тыте-клонным тыфэхьазырэп.

Шышхьэлум и 20-м «Адыфыр» Крас-нодар шыIукIэшт чIыплэ командэу «Ку-бань». НэмыкI ныбджэгъу ешIэгъухэри «Адыфым» иIэнхэу тэгугъэ.

НЫБЖЫКIЭХЭМРЭ ФУТБОЛЫМРЭ

Ауж тыкьинэжыырэн

Урысые Федерацием ифутбол клубхэу купэу «Кьыблэм» хэтмэ яныбжыкIэ командэмэ язэнэкъо-кьухэр Кропоткин щыкIуагъэх. Адыгэ Республикэм ифутболистхэу 1993 — 1994-рэ ильэсхэм кьэхьугъэ кIалэмэ тренер-кIэлэзэгъаджэу Александр Вольвач пэщэныгъэ адызэрихьагъ.

Командэхэр куп-купэу аго-щыхи зэдешIагъэх. «Торпедо» Ермэлхьабл, «Краснодар-2000» краснодар, «Мэщыкьу» Пяти-горск, «Зэкьошныгъэр» Мые-кьуапэ зы купым хэфагъэх. «Зэкьошныгъэр» «Торпедэм» 2:1-у, «Краснодар-2000» 1:0-у, «Мэщыкьом» 2:1-у атекIуи, апэрэ чIыплэр купым кышчы-дихыгъ. Финалым «Зэкьошны-гъэр» 3:1-у «Черноморцэм»

щытекIуагъ, ау «Динамо» 4:0-у ешIэгъур мыекьопэ фут-болистмэ ашIуихыгъ.

«Зэкьошныгъэр» 2:1-у «Мэ-щыкьом» зэрэтекIуагъэр кы-фалытагъ. Командищми фина-лым очко хырых щырагъэ-кьугъ. Къэлапчъэм Iэгуаор на-хьыбэрэ дэзыдзагъэр «Динамо» Ставрополь — ащ апэрэ чIыплэр фагъэшъошагъ. «Черноморец» Новороссийск ятIонэрэ хьугъэ, Адыгеим ифутболистхэр ящэ-нэрэх.